

Tot per l'audiència

Mar Adrián, una de les candidates més ben posicionades per dirigir la nova radiotelevisió valenciana, acumula experiència de gestió a IB3. Repassem el seu pas per les Illes.

Reportatge de Miquel Payeras

El consell rector de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació (CVMC) ja ha barremat els mèrits aportats per cadascun dels disset aspirants a dirigir la nova radiotelevisió pública. Aquesta primera fase del procés de selecció –representa el 30% de la nota final, que es complementarà pel 60% del projecte i el 10% de l'entrevista, una etapa a què només arribaran tres finalistes– ha deixat Mar Adrián com una de les aspirants més ben posicionades. L'altre candidat que ha quedat en millor posició és Josep Ramon Lluch, bastant més popular que no ella.

De fet, Lluch és força conegut dins dels ambients polítics, periodístics i de la producció audiovisual del país. Va presentar *Carta blanca* i *Parle vostè, calle vostè* a l'antic Canal Nou i, gràcies a la seva tasca com a productor, ha col·laborat amb unes altres televisions, entre les quals la pública balear, IB3. Actualment és el director d'antena de la Televisió de Múrcia. Abans d'especialitzar-se en el sector audiovisual, Lluch va dirigir aquest setmanari. En concret, de l'octubre de 1988 al gener del 1990.

La figura de Mar Adrián, en canvi, resulta més enigmàtica. Nascuda el 1967, es llicencià en ciències de la informació al CEU San Pablo, llavors adscrit a la Universitat Politècnica de València.

La semidesconeguda Mar Adrián, que aspira a dirigir la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, ha estat una alta directiva d'IB3 i la Televisió d'Aragó.

Treballà a Antena 3 i també fou presentadora de Canal Nou. Del 2005 al 2008 i del 2011 al 2015 ocupà càrrecs directius a IB3, i entremig, va ser directora de programació de la Televisió d'Aragó.

'Els valencians' d'IB3

Quan Jaume Matas, al davant del PP, guanyà per majoria absoluta les eleccions autonòmiques del 2003 a les Illes, tot d'una encarregà a un petit grup de

persones de la seva confiança –professionals del món periodístic i de la comunicació en general– que dissenyassin la posada en marxa, el més aviat possible, de la futura ràdio i televisió públiques de Balears. El maig de 2005, la televisió inicià el període de proves.

La directora general, Maria Umbert, que havia ocupat el càrrec de cap de gabinet del president, contractà durant el 2005 tres professionals de Canal Nou per fer-se càrrec d'alguns llocs clau: Arturo Orrico com a director d'antena –o màxim responsable de la graella, que així se'n diu per evitar confusions amb el director general, que és el responsable de tot l'ens, la ràdio inclosa–, Nacho Tejedor com a cap de producció –o sigui, el responsable del departament encarregat d'aconseguir tot el necessari per fer els programes– i Mar Adrián com a directora d'anàlisi, format i continguts. A la pràctica, ella era la número dos de la televisió, la persona que tenia més pes a l'hora de definir la graella, just per davall d'Orrico.

Entre el personal de la televisió pública balear, aquest trio era conegut com *els valencians*. En els cercles periodístics de Palma, "els valencians" de seguida adquiriren la fama d'executors de les instruccions polítiques que transmetia Umbert, a qui, al seu torn, li devien arribar les ordres des del Consolat de la Mar, la seu del Govern. Instruccions que perseguïen un model de televisió –deixant a banda els informatius, que no eren de la responsabilitat directa dels *valencians*– molt contestat políticament i social.

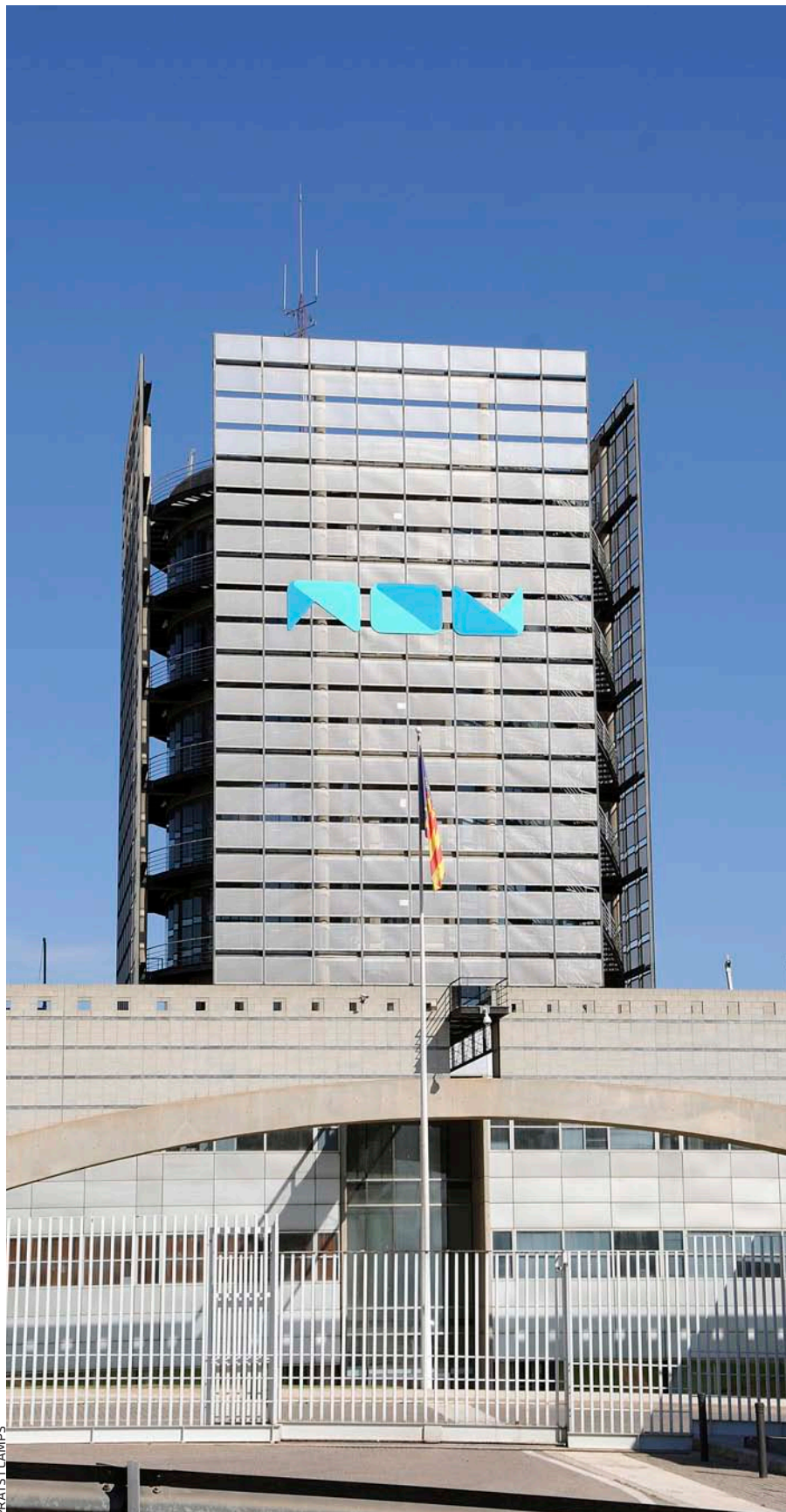
Primera època

Mar Adrián, acompanyada del seu espòs, que també fou contractat com a realitzador de la televisió balear, començà el 2005, doncs, la seva primera etapa a IB3. El gener del 2006, la cadena inicià la programació regular tot el dia. Alguns dels professionals del món audiovisual consultats per EL TEMPS reconeixen a Adrián "una alta capacitat de feina i bona professionalitat" per ser capaç de →

→ posar en marxa, en tan poc temps, la televisió. Ara bé, unes altres fonts –un antic treballador i un ex presentador– que tingueren relació professional amb ella, coincideixen a afirmar que la seva preocupació per l'audiència –“una verdadera obsessió”, ho defineix un dels testimonis– la portà a impulsar una televisió poc relacionada amb els trets identitaris illencs: “No li agradava gens tot allò que sonà a producte basat en característiques de la nostra societat, s'estimava molt més crear programes amb el segell de Canal 9 o de televisions com Tele 5”, recorda una de les fonts. I encara més: “Tenia un caràcter difícil, era molt superba i menyspreava molt les ofertes de producció pròpia referida a temes illencs”, diu un antic treballador d'aquella època, qui recorda que “li agradava la televisió fems, l'audiència per l'audiència, i apreciava molt poc els programes que haurien de ser propis d'una televisió pública”. Per aquest motiu s'enfrontà durament amb les empreses productores audiovisuals de les Illes, “a les quals humiliava”, segons una font.

Ara bé, tant per la pressió d'altres directius com per la imposició política, IB3 no tengué cap més remei que acceptar programes de temes balears fets per les productores locals. Això sí, algunes de les grans estrelles de la televisió balear d'aquella època eren presentadors ben coneguts a Madrid, com ara Bartolomé Beltrán, Fernando Schwartz i Carlos Dávila. Aquest últim, un famós periodista ultraconservador, presentava i dirigia la tertúlia d'actualitat *Mira lo que hay*, que tenia entre els contertulians habituals Eduardo Inda –aleshores director d'*El Mundo-El Día de Baleares*– i la també molt popular periodista dretana Isabel Durán. Fins i tot, programes en clau local, com *Temporada alta*, comptaven amb la participació de representants de l'univers espanyol de la xafarderia com Rosa Villacastín i Karmele Marchante quan aquesta encara no havia fet pública la seva condició independentista. Eren ordres de la direcció.

L'any 2007 les eleccions suposaren una amarga derrota per al PP balear. PSOE, Bloc i Unió Mallorquina feren el segon Pacte de Progrés i IB3 caigué a mans d'un militant d'UM, Antoni Martorell, que destituí Adrián i Orrico, mentre el tercer dels *valencians*, el di-

PRATS I CAMPS

La primera directora general d'IB3 contractà tres professionals provinents de RTVV, entre els quals Mar Adrián, que foren coneguts a Palma com *els valencians*. Mar Adrián va ser directiva d'IB3 quan es posà en marxa i directora d'antena de la televisió entre 2011 i 2015.

rector de producció, Tejedor, fou confirmat en el càrrec. Encara hi és, de fet.

Adrián, després d'un cert temps de descans, marxà a Saragossa per fer-se càrrec de la direcció de la Televisió d'Aragó. Val a dir que aleshores governava aquella comunitat una coalició entre el PSOE i el PAR, amb Marcelino Iglesias com a president. "Se li ha de reconèixer que allà va fer una bona feina, perquè va aconseguir fer pujar molt els índexs d'audiència", diu una de les fonts consultades.

Segona època

Quan el 2011 el PP guanyà novament el poder autonòmic balear, el conseller de Presidència, Antonio Gómez, assumí la direcció d'IB3 interinament fins al nomenament de José Manuel Ruiz –elegit el 12 de febrer de 2012– com a nou director general. Fou aquest membre del Govern qui tornà a contractar Mar Adrián, ara com a directora d'antena de la televisió pública balear.

L'Associació de Productores de les Balears i l'Associació de Productores Audiovisuales de les illes Balears van donar-li una benvinguda sorollosa. Van emetre un comunicat públic en què demanaven la seva destitució immediata per "dir-nos que contractarà a qui més li agradi, convengui o convenci", atès que no pensava "respectar els acords signats i en vigor" amb les productores locals. I encara afegien: "Resulta patètic que algun personatge [Adrián] amb nul·la preparació empresarial i amb arrelament a d'altres comunitats que no són la nostra hagi de venir aquí a assenyalar quines empreses [illenques] van a la ruïna i quines seran afavorides pel seu dit inquisidor".

L'entrada va ser així de forta, però més endavant "les coses s'anaren calmant", recorda un antic treballador d'IB3. Tanmateix, "el mal rotllo no desaparegué, les productores mai no se'n fiaren gens ni mica", d'ella, remarca la mateixa font.

En aquesta segona etapa esclatà la polèmica lingüística quan la direcció

IB3

anuncià la imposició de l'article salat en els informatius, si bé finalment quedà reduït a l'ús en la informació d'esports. Fou una indicació estrictament política –tenia per objecte atacar el català normatiu– que arribava des del Govern de José Ramón Bauzá. Per un altre costat, durant aquests anys IB3 va ser constantment assenyalada –igual com havia passat els dos primers anys, sota el Govern de Matas– per l'oposició i per diverses entitats socials com a "sectària", "parcial a favor del PP" i "mancada de pluralitat".

El 10 d'octubre del 2014, Ruiz dimi-

JOSEP MARIA CODONY
DIRECTOR GENERAL D'IB3 A LA SEGONA ETAPA
DE MAR ADRIÁN

**«TOPÀREM AVIAT,
PERQUÈ ELLA
CONTINUAVA
APOSTANT PER GASTAR
MASSA I JO VOLIA
UNA GRAELLA MÉS
ECONÒMICA»**

tí el càrrec de director general per presentar-se a batlle de Calvià a les eleccions locals que s'havien de celebrar l'any següent. El substituï José Maria Codony, qui mantingué una relació tensa amb Adrián. Segons ell mateix explica a aquest setmanari, mai no té "res a dir" quant a la seva capacitat professional, "però topàrem aviat perquè no ens posàvem d'acord amb el tipus de programació: ella continuava apostant per gastar massa, al meu entendre, jo volia una graella més econòmica, teníem discussions d'aquest tipus".

A finals del 2014, una televisió local privada, Canal 4, denuncià IB3 per contractar publicitat per sota del preu de mercat. La jutgessa instructora imputà tots els directius del canal televisiu públic, Adrián inclosa, si bé poc després la cadena local retirà la denúncia.

Ruiz va rellevar Adrián l'1 de juny del 2015, pocs dies després de les eleccions que van significar el retorn de les forces progressistes al Govern balear. El director general continuà exercint les seves funcions fins que, el desembre d'aquell any, el Parlament elegí Andreu Manresa en el seu lloc. ●